

Autentizace

Kamil Malinka

malinka@fit.vutbr.cz

Fakulta informačních technologií

Slides of Matyas, Riha, FI MU were used for parts of this presentation.

Tři základní notace

- autentizace
 - proces ověření identity (s požadovanou zárukou)
- autorizace
 - přidělení privilegií, specifikace povolené aktivity
- identifikace
 - rozpoznání entity v předem dané množině uživatelů

Autentizace/identifikace uživatele

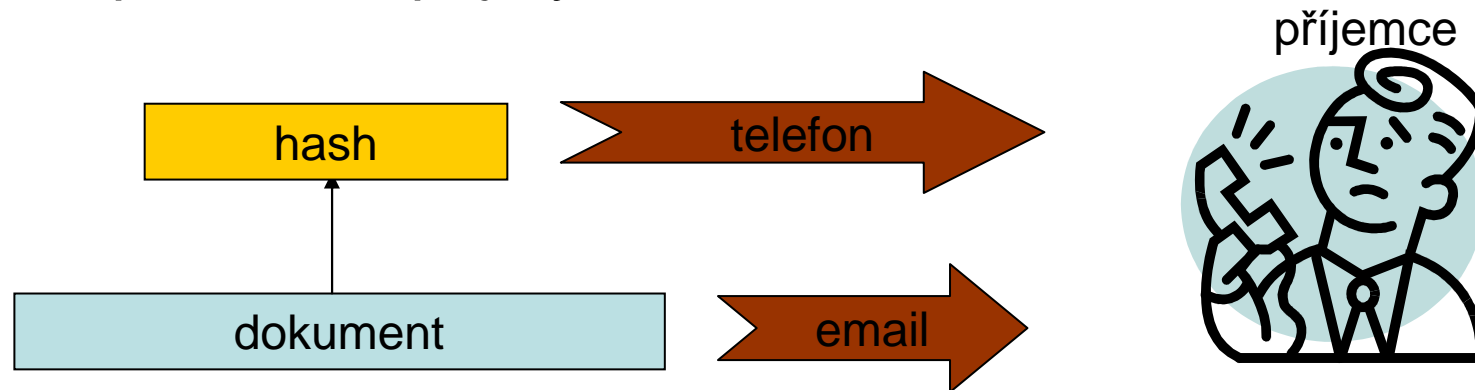
- Autentizace (verifikace)
 - subjekt vydá prohlášení o své identitě – 1:1
- Identifikace (prohledávání)
 - subjekt nijak neproklamuje svou identitu
 - systém prochází všechny záznamy v databázi, aby našel shodu
 - 1:n
 - podstatně náročnější proces

Autentizace dat/zpráv

- souvisí s ověřováním integrity
- bez použití kryptografie
 - CRC apod.
 - odhalují pouze náhodné chyby
- s použitím kryptografie
 - umožňuje detekci úmyslných chyb
 - sdílený tajný symetrický klíč
 - přenesení hashe bezpečným kanálem
 - klíčovaný has/MAC
 - digitální podpis

Hashování a autentizace dat

- komunikace kanálem s malou kapacitou:
 - data poslána kanálem s vysokou průchodností (např. email)
 - je spočítán hash těchto dat, výsledek je poslán jiným kanálem (telefon, vizitka. ...)
 - příjemce znovu spočítá hash přijatých dat a výsledek porovná s přijatým hashem

Algoritmy digitálního podpisu

- nejstarší, hojně využívaný - RSA
- USA 1994 – soutěž o standard pro digitální podpis – vítěz DSA - modifikovaný algoritmus El-Gamal, založený na problému výpočtu diskretního algoritmu nad tělesem Z_p .
- K těmto dvěma nejpoužívanějším algoritmům existují varianty pracující nad tělesy eliptických křivek EC-RSA, EC-DSA

Digitální podpis – délky klíčů

- RSA
 - 1977 – publikován příklad, který byl považován za bezpečný (využíval 64 a 65 bitové prvočísla)
 - tento kryptosystém byl prolomen r. 1994
 - 1999 – prolomení 512b kryptosystému (bylo použito několik stovek počítačů po dobu 4 měsíců)
 - V současné době jsou používány délky klíčů RSA a DSA na tělesech zbytkových tříd (klasická varianta) o délce 2048 bitů.

Digitální podpis – časová složitost

Operace	Modulo	Exponent	Čas
RSA podpis	1024 bitů	1024 bitů	25.2 ms
RSA podpis	2048 bitů	2048 bitů	0,17 s
RSA verifikace	1024 bitů	32 bitů	2,8 ms
RSA verifikace	2048 bitů	F_4	38 ms
RSA generování klíče	1024 bitů		1,56 s
RSA generování klíče	2048 bitů		14,4 s
EC DSA (GF(p)) podpis	160 bitů		24 ms
EC DSA (GF(p)) verifikace	160 bitů	160 bitů	50 ms

Autentizace dat - příklad

- autentizace EXE souborů v MS Windows
 - proč autentizovat?
 - chceme a potřebujeme zajistit integritu dat
 - chceme znát autora programu
 - chceme věřit MS a chceme si být jistí tím, že kód nebyl změněn během distribuce

Microsoft Autenticode

- Jak funguje?
 - EXE soubor je digitálně podepsán
 - digitální podpis je verifikován
 - úspěšná verifikace => program je spuštěn
 - neúspěšná verifikace => uživatel je požádán o rozhodnutí

Microsoft Autenticode

Microsoft Autenticode

Microsoft Autenticode

- stále není 100%
- 2001 – neznámý útočník získal 2 certifikáty veřejného klíče pro Microsoft podepsaná f. Verisign (obě společnosti jsou klíčovými hráči a mají adekvátní bezpečnostní procedury)
 - útočník se vydával za zaměstnance Microsoftu, byly mu vydány certifikáty podepsané Verisignem
 - každý kód podepsaný klíčem, který náleží k těmto certifikátům může být spuštěn na OS Win bez jakéhokoliv varování
- 2005 – rootkity – OS Win může být změněn tak, že se neptá uživatele na povolení k instalaci

Kryptografické protokoly

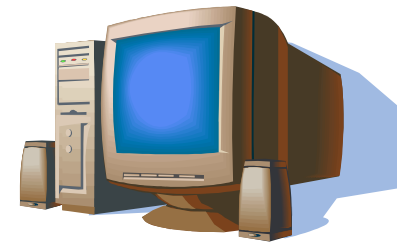
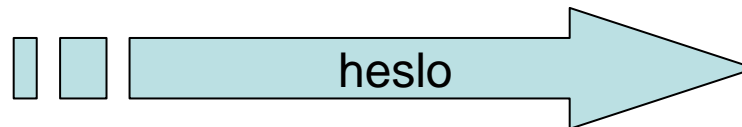
- Autentizační protokoly
 - používají existující sdílená tajemství
 - cílem je ujistit jednu stranu o identitě druhé strany, se kterou chce komunikovat
- Protokoly pro ustanovení klíče
 - cílem je vytvořit a distribuovat tajemství
- Autentizované protokoly pro ustanovení klíče
 - vytváří sdílené tajemství mezi stranami, jejichž identita byla ověřena

Autentizační protokoly

- autentizace je:
 - jednosměrná
 - obousměrná
 - průběžná
- kdo autentizuje koho
 - klient sám započne protokol
 - protokol je iniciovaný výzvou

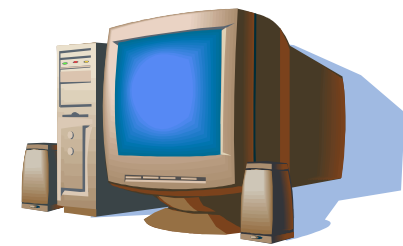
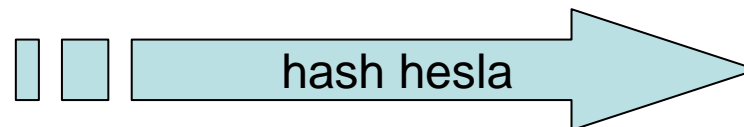
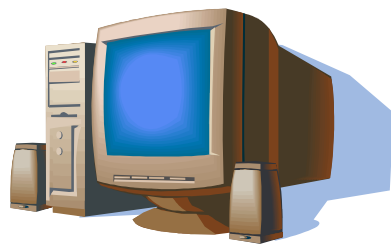
Heslo

- Alice se autentizuje Bobovi zasláním hesla
- heslo může být odposlechnuto
- Bob (na konci protokolu) zná Alicino heslo a může se následně vydávat za Alici

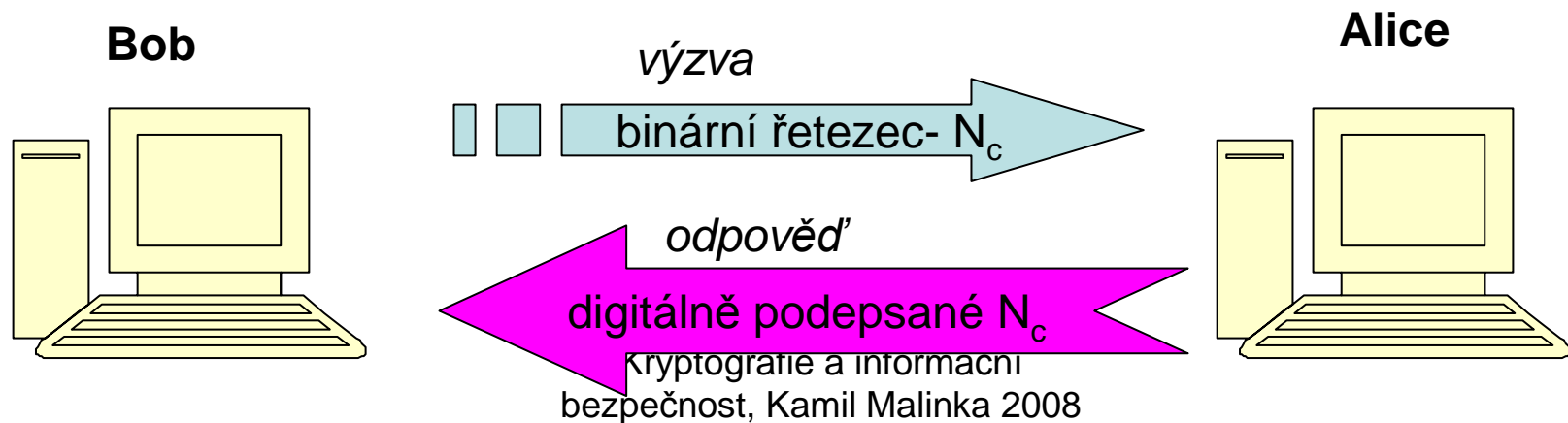
Hashované heslo

- v průběhu autentizace – heslo není posíláno v otevřeném textu, je posílán hash
- odposlouchávání hashe automaticky neodhalí heslo
- hash může být stále využit pro maškarádu

Protokoly výzva-odpověď

- protokol se sestává minimálně ze dvou zpráv
 - odposlech výzvy/odpovědi neumožňuje útočníkovi opakovat autentizaci
 - Bob je schopen verifikovat Alicinu identitu bez znalosti jejího tajemství
 - výzva musí být čerstvá
 - odpověď je vypočtena na základě výzvy tak, aby nebylo možné ze známých odpovědí odvodit odpovědi na nové výzvy

Časově závislé proměnné - N_c

- náhodná čísla – značí se **r**
 - čísla jsou nepředvídatelná (pseudonáhodná, náhodná). Zaručují unikátnost a čerstvost. Není jednoduché je generovat (vyžaduje specializovaný HW), běžně generovány SW z nějakého semínka
- sekvenční čísla – značí se **n**
 - monotónní sekvence čísel, obě strany musí uchovávat naposledy použité číslo, jednoznačně identifikují zprávu, umožňují detekci útoků přehráním
- časová známka – značí se **t**
 - obě strany musí udržovat časovou synchronizaci
 - zaručuje unikátnost a přesné určení času vytvoření zprávy

Symetrické algoritmy

- protokoly založené na symetrických algoritmech (Alice a Bob sdílejí symetrický klíč K)
- Standard ISO/IEC 9798-2
- Jednocestná autentizace s časovou známkou
 - $A \rightarrow B: E_K(t_A, "B")$
- Jednocestná autentizace s náhodným číslem
 - $A \leftarrow B: r_B$
 - $A \rightarrow B: E_K(r_B, "B")$
- Obousměrná (vzájemná) autentizace s náhodnými čísly
 - $A \leftarrow B: r_B$
 - $A \rightarrow B: E_K(r_A, r_B, "B")$
 - $A \leftarrow B: E_K(r_B, r_A)$

Symetrické algoritmy

- protokoly založené na jednosměrné klíčované funkci (Alice a Bob sdílejí symetrický klíč K)
- Standard ISO/IEC 9798-4, protokoly SKID
- Obousměrná (vzájemná) autentizace
 - $A \leftarrow B: r_B$
 - $A \rightarrow B: r_A, h_K(r_A, r_B, "B")$
 - $A \leftarrow B: h_K(r_B, r_A, A)$
 - h_K je algoritmus MAC

Asymetrické algoritmy

- Založeny na šifrování se soukromými klíči
- Jednocestná autentizace
 - $A \leftarrow B: h(r), \text{„B“}, P_A(r, \text{„B“})$
 - $A \rightarrow B: r$
- h – hashovací funkce
- $h(r)$ slouží jako důkaz znalosti r bez jeho odhalení

Asymetrické algoritmy

- založeny na digitálním podpisu
- Standard ISO/IEC 9798-3
- Jednocestná autentizace s časovou známkou
 - $A \rightarrow B: cert_A, t_A, "B", S_A(t_A, "B")$
- Jednocestná autentizace s náhodným číslem
 - $A \leftarrow B: r_B$
 - $A \rightarrow B: cert_A, r_A, "B", S_A(r_A, r_B, "B")$
 - r_A zabraňuje chosen plain-text útokům
- Obousměrná (vzájemná) autentizace s náhodnými čísly
 - $A \leftarrow B: r_B$
 - $A \rightarrow B: cert_A, r_A, "B", S_A(r_A, r_B, "B")$
 - $A \leftarrow B: cert_B, "A", S_B(r_B, r_A, "A")$

Správa klíčů

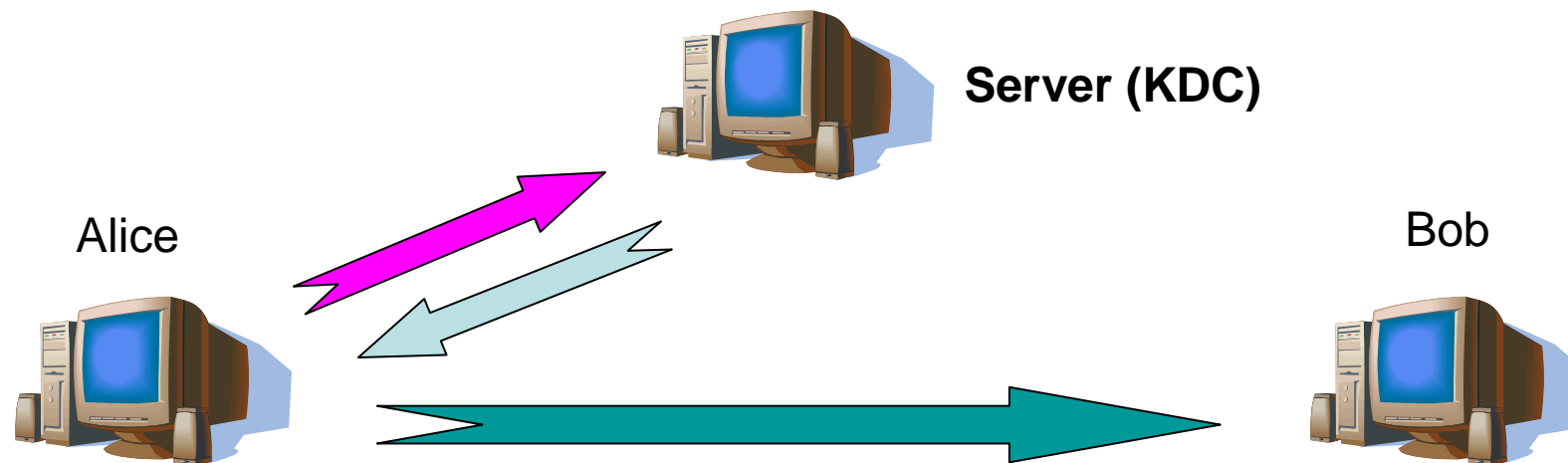
- Cíle
 - přenos klíče
 - dohoda na klíči
 - aktualizace klíče (strany sdílejí dlouhodobý klíč **K**)
- Počty zúčastněných stran
 - dvoustranné protokoly
 - protokoly s důvěryhodnou třetí stranou

Kerberos

- vytvořen jako část projektu Athena (MIT)
- předpokladem je bezpečná symetrickýá šifrovací funkce E
- 2 strany (A,R) a důvěryhodný autentizační server (T)
- Cíle:
 - autentizace Alice ke zdroji R
 - ustanovení klíče K (vybírání-generuje T)
 - případná distribuce sdíleného tajemství mezi A a R
- Každá strana sdílí symetrický klíč se serverem T
 - (K_{AT}, K_{RT})

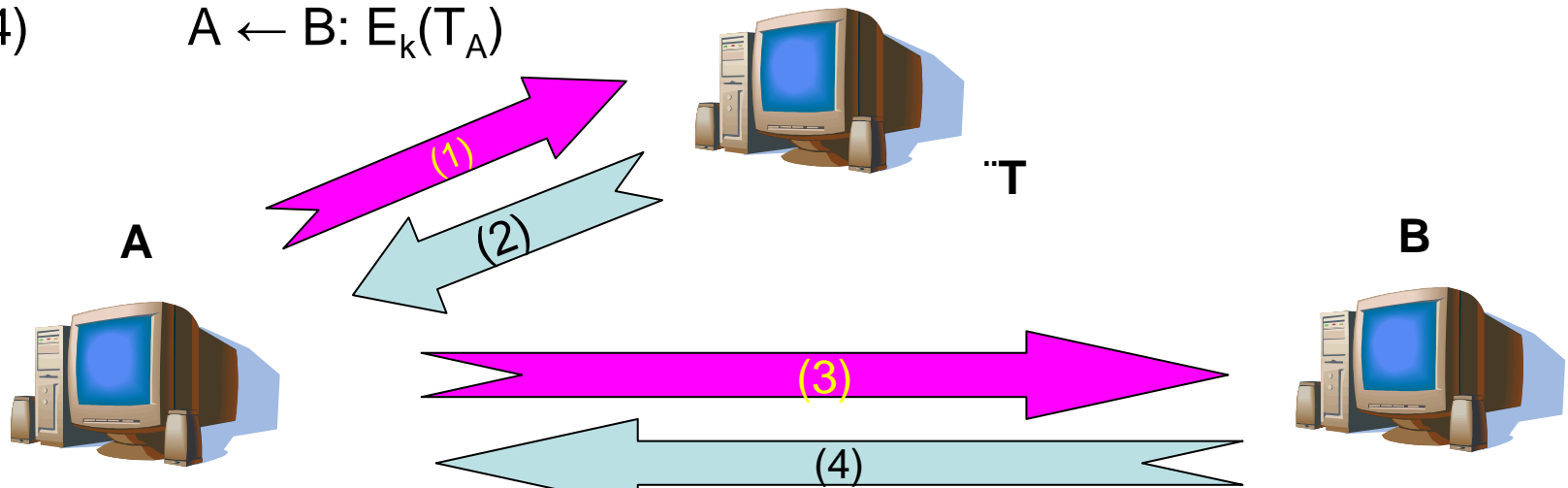
Kerberos

- **KDC** (key distribution centre) – centrum sdílí klíče se všemi klienty, generuje a distribuuje klíče
- **KTC** (key translation centre) – centrum negeneruje klíče – pouze je přeposílá

Kerberos

- zjednodušený protokol
 - L – časová platnost lístku
 - Def.: $\text{ticket}_B = E_{K_{BT}}(k, \text{"A"}, L)$, $\text{auth} = E_k(\text{"A"}, T_A)$
 - (1) $A \rightarrow T: \text{"A"}, \text{"B"}, n_A$
 - (2) $A \leftarrow T: \text{ticket}_B, E_{K_{AT}}(k, n_A, L, \text{"B"})$
 - (3) $A \rightarrow B: \text{ticket}_B, \text{auth}$
 - (4) $A \leftarrow B: E_k(T_A)$

Diffie Hellman

- Diffie-Hellman key agreement protocol
 - common prime p , generator α form Z_p
 - Alice chooses secret x , Bob chooses secret y
 - $A \rightarrow B: \alpha^x \bmod p$
 - $A \leftarrow B: \alpha^y \bmod p$
 - Alice and Bob share $K = \alpha^{xy} \bmod p$

Správa identit (IDM)

(tutorial Hanáček, Staudek, DATAKON'05)

- Pokrytí oblasti
 - definice identity pro entity a objekty
 - bezpečné úložiště pro identifikační informace entit
 - zajištění standardizovaného rozhraní pro přístup k identifikačním informacím
 - zajištění robustní infrastruktury pro IDM, správu dat,...
 - zajišťuje: autentizaci, autorizaci, řízení přístupu, audit

Federované IDM

- problém – existence mnoha systémů pro uložení ID informace
- potřeba kombinace dat, zajišťování konzistence (integrity), rychlého přístupu...
- potřeba škálovatelnosti
- po integraci musí být data editovatelná z libovolného systému
 - analogie k pasům a rozpoznávání identity v rámci EU

Federování IDM

- autentizace
 - password management, SSO (single-sign on)
 - LDAP, DSML, Win, Linux, DBMS, ...
 - access control (Web)
 - WS (web services), WS-S (WS security), SOAP (simple object access protocol), SAML (security assertion markup language), WSDL (web services description lang.), UDDI (univ. description, discovery, and integration), XACML, SPML, BPEL, ...

Vývoj IDM

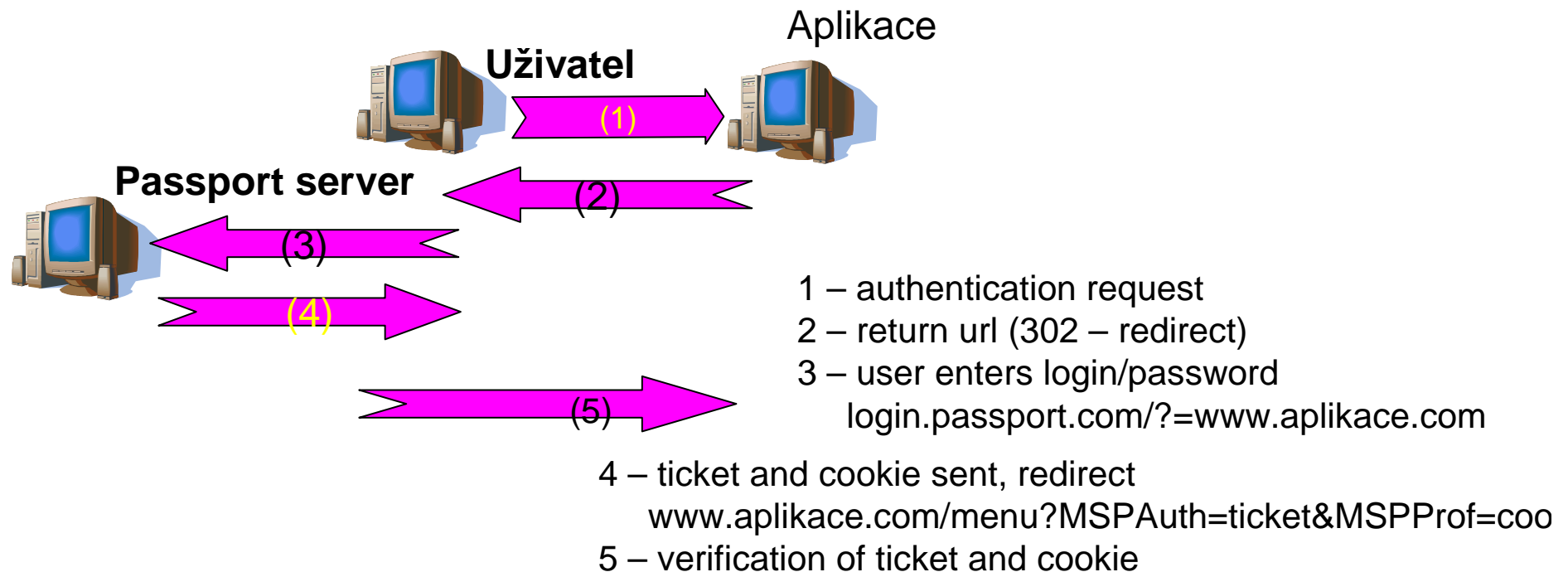
- X.500 – v 80.letech => X.400 email, X.509, ...
- LDAP – lightweight DAP (directory access protocol), podporuje TCP/IP
- současnost: protokoly založené na XML
- konkrétní systémy:
 - MS Passport (200 mil účtů) – mrtvá koncepce
 - Liberty Alliance – založen na SAML (180 mil účtů) – žijící a vyvíjející se...
 - Shibboleth
 - ...

Single Sign-on

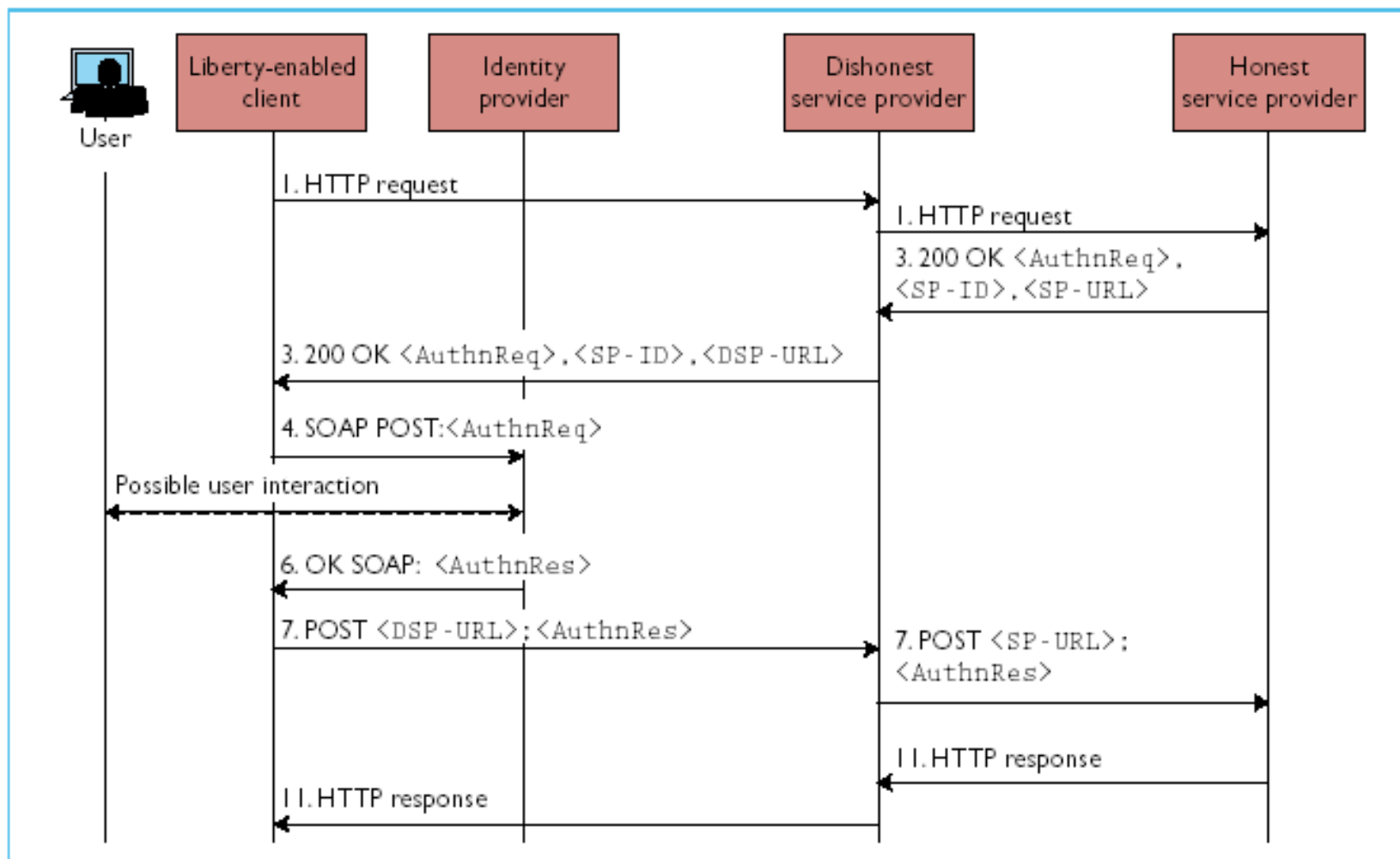
- velké organizace mohou mít desítky systémů s vlastním autentizačním mechanismem
- řešení?
 - webová aplikace synchronizující změny
 - centrální úložiště (adresář), synchronizace pomocí meta-adresářů
 - obě varianty
- efekty SSO
 - snížení počtu autentizací
 - zvýšená bezpečnost zjednodušenou administrací
 - nižší cena autentizačního mechanismu
 - centralizované řešení znamená vyšší přínos útoku

MS Passport

- www variace Kerberovských principů
 - TGS – passport server
 - aplikace musí být passportizovaná

Autentizační protokol Liberty Alliance

Security measures in LA v.1

- Service-provider-specific tokens. <SP-ID>
- Secure channels - <SP-URL> is an https addr
- Token authentication – user ID and <SP-ID>
- Countermeasures
 - Client derives service provider's address – must know secure infrastructure
 - Service provider authenticates for client – SP-URL, SP-ID
 - *Identity provider derives service provider's addr*
 - Service provider authenticates for id. provider